

Aktualności

18.04.2021 19:01

Liczba wyświetleń: 185

Treść

To nie takie proste! Bardzo często spotykamy się z irytacją kurierów rozwożących towary, czy obcych osób próbujących odnaleźć jakiegoś mieszkańca. Pytani o numer domu, imię i nazwisko sami bardzo często nie potrafimy udzielić dobrej informacji gdzie i kto to jest. Często gpsy zawodzą, potrafią wyprowadzić na manowce. Nazwiska i imiona się powtarzają, a numery domów nie idą w kolejności, tak jak na ulicy w mieście. Podobnie jest też w innych miejscowościach naszej gminy. Jak trafić z głównej drogi? Dlatego m.in. w poprzedniej kadencji sołtysa - Kazimierza Ptaśnika Zebranie Wiejskie w Przysietnicy podjęło decyzję o zainstalowaniu oznakowań przy drodze głównej wskazujących nazwę osiedla, czy też przysiółka. Nazwy podawali uczestnicy Zebrania, chociaż nie zawsze od razu. Kierowali się historią, tradycją zakorzenioną w pamięci, przekazywaną z pokolenia na pokolenie. W niektórych przypadkach trzeba było skonsultować z sąsiadami - szczególnie tam, gdzie nie utrzymała się dawna zakorzeniona nazwa. W ten sposób ustalono wykaz oznakowań do poszczególnych osiedli i przysiółków biegnących od głównej drogi: ZAGRODA, GÓRALI, TWAROŻKA, PIENIĘŻNE, RÓWIEŃ, ZADKI, PODGÓRZE, POD BRZEGIEM, GARBY, JURCZAKI, WIERCHY, WYGONY, CYRCHLA, DOLINA, STRZĘBIOŁKI, TARGOWISKO, SARNY, SŁONECZNE, ZAPOLE, POLANKA, LEŚNICZÓWKA, OŚ. GARWOLI. Te oznakowania bardzo dobrze się przyjęły- pytającym o adres możemy odpowiedzieć: „*proszę skrócić w boczną drogę jak wskazuje znak- np. na ZADKI*”. Nazewnictwo wsi, przysiółków i osiedli

związane jest przede wszystkim z historią ich powstania, z ich dawnością, ze sposobem osadnictwa, kolonizacji i ich dalszym rozwojem. Nie są to sztuczne nazwy nadane przez obcych, lecz ukształtowane na przestrzeni dziejów w ich rodzimym środowisku. Najdawniejszym sposobem powstawania wsi, który zapewne był stosowany przez długie wieki, może jeszcze w XIV i XV stuleciu była dzika czyli swobodna kolonizacja zupełnie samodzielnych osadników zakładających pojedyncze, jednorodzinne (czasem może kilkurodzinne) osady w głębi puszczy na wykarczowanych przez siebie polach. Ci osadnicy przesuwali się dolinami w górę rzek i potoków, czasami także grzbietami górskimi. Taka dzika wieś z biegiem czasu mogła przejść pod władzę pana – króla, księcia, biskupa czy skromniejszego włodyki, który objął władzę nad tymi terenami nadając mieszkańcom prawa i obowiązki- to już były czasy, kiedy w Polsce zaczęto stosować kolonizację zorganizowaną na zasadzie przywileju, czyli dokumentu lokacyjnego najczęściej na prawie magdeburskim. Według badaczy dziejów, geografów, m. in. E. Pawłowskiego zarówno wsi, jak i przysiółki mogą mieć rozmaite kształty, zależnie od terenu, w którym zostały zbudowane, czasu i sposobu ich powstania. Autor pracy badawczej wspomniany E. Pawłowski określa kształt Przysietnicy jako *łańcuchówkę* = *wieś łanową leśną*, składającą się z łańcucha osiedli – niegdyś pojedynczych domów, niezbyt gęsto rozłożonych wzdłuż drogi na przestrzeni kilku kilometrów. We wsiach takich występował pasowy lub łanowy układ gruntów, polegający na tym, że od drogi stanowiącej oś wsi odchodzą w obydwie strony pasy gruntów należące do poszczególnych osadników. Ten typ wiąże się z kolonizacją na prawie niemieckim, a zwłaszcza z wsiami, które powstawały w związku z karczowaniem lasów, czyli od XIII wieku. A pierwsze historycznie potwierdzone wzmianki o Przysietnicy właśnie pochodzą z pierwszej połowy XIII w. (historyk Jan Długosz). Wieś rozrastając się tworzyła wokół siebie coraz to nowe osiedla i przysiółki, w których ukształtowały

się nazwy topograficzne, nazwy związane z zajęciami ludności, lub nazwiskami bądź przezwiskami mieszkańców. Tych nazw przybywało. Dzisiaj nadal bardzo żywo tkwią w świadomości mieszkańców, nadal się nimi posługujemy, chociaż utrwalił się urzędowy zwyczaj nadawania numerów domów nowo powstającym posesjom. Być może niektóre bezpowrotnie przepadły, tego zapewne już dzisiaj się nie dowiemy. (Z.G.)

[Przewiń do początku](#)